

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Олешко А.А.

доктор економічних наук, професор кафедри
менеджменту та публічного адміністрування
Київський національний університет технологій та дизайну,
м.Київ, Україна

Салтанюк Н.С.

магістрантка кафедри
менеджменту та публічного адміністрування
Київський національний університет технологій та дизайну,
м.Київ, Україна

Аналіз функціонування підприємств в умовах фінансової нестабільності засвідчив наявність низки проблем, притаманних як окремим суб'єктам господарювання, так і українській економіці загалом. Серед основних необхідно виділити такі: нестачу обігових коштів, високі ставки за кредитами, нестабільність законодавства й державного регулювання загальнодержавних податків, низька платоспроможність основних споживачів, труднощі з постачанням, зниження попиту на продукцію, збиткова діяльність підприємства.

З метою нівелювання фінансових ризиків діяльності підприємства, здобуття належного рівня фінансової автономії та розвитку його економічного потенціалу, що враховує стратегічні цілі функціонування суб'єктів господарювання у всіх сферах національного господарства України, важливим є побудова ефективної системи управління, спрямованої на формування своєчасних управлінських рішень як відповідь на зміни економічної ситуації на ринку та в зовнішньому середовищі.

У цьому контексті формування і реалізація ефективного управління прибутком на підприємстві забезпечують життєдіяльність суб'єкта господарювання, а прибуток стає джерелом його інвестиційного розвитку в довгостроковій перспективі. Прибуток – найпростіша і одночасно найбільш складна категорія ринкової економіки. Він є основною і головною рушійною силою економіки ринкового типу, основним мотивом діяльності підприємств в цій економіці [1].

Прибуток є основним джерелом фінансування розвитку підприємства, вдосконалення його матеріально-технічної бази та продукції, забезпечення всіх форм інвестування. Водночас прибуток є об'єктом оподаткування, джерелом сплати податків, а відтак – джерелом вирішення соціально-економічних цілей держави [2].

Управління політикою прибутковості являє собою систему принципів й

TOPICAL ISSUES OF SCIENCE AND PRACTICE

методів розробки та реалізації управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу й використання на підприємстві [3].

Процес управління прибутком підприємства базується на визначеному механізмі, який являє собою систему основних елементів, що регулюють процес розробки й реалізації управлінських рішень в області його формування, розподілу і використання. Елементи механізму процесу управління прибутком підприємства наведені на рис.1 [4].

Рис.1. Елементи механізму управління прибутком

Основною метою розподілу прибутку підприємства є забезпечення необхідної пропорційності між поточним його споживанням й нагромадженням для забезпечення виробничого розвитку. Відповідно метою дивідендної політики є оптимізація пропорцій між поточними виплатами дивідендів і забезпеченням зростання ринкової вартості акцій (підприємства) у майбутньому періоді за рахунок капіталізації частини прибутку [5].

Державне нормативно-правове регулювання питань формування і розподілу прибутку підприємства являє собою один з напрямків економічної політики держави. Законодавчі і нормативні основи цієї політики регулюють одержання та розподіл прибутку підприємств у різних формах. До таких основних форм відносяться: податкове регулювання; регулювання механізму амортизації основних засобів і нематеріальних активів; регулювання розмірів відрахувань прибутку в резервний фонд; регулювання мінімальних розмірів заробітної плати й інші [6].

Отже, головною метою управління прибутком є забезпечення максимізації добробуту власників підприємства в поточному і перспективному періоді. Ця головна мета повинна забезпечувати поєднання інтересів власників з інтересами

держави і персоналу підприємства [7].

В умовах фінансової нестабільності в Україні мають бути впроваджені дієві заходи підтримки вітчизняних підприємств, зокрема, податкові послаблення для малого та середнього бізнесу, а також відтермінування та / або реструктуризація сплати кредитів й механізми надання пільгових кредитів суб'єктам підприємницької діяльності [8].

Стратегічна орієнтація системи управління прибутком визначається в розрізі перспективних орієнтирів діяльності підприємства на основі аналізу, оцінки і прогнозування стану ринкового середовища, визначення рівня одержуваного прибутку і можливостей управління ним з метою його оптимізації. Розробка альтернативних варіантів вирішення тактичних і стратегічних завдань, а також можливість моделювання альтернативних варіантів в концепції інтегрованості управління прибутком із загальною системою управління підприємством є одним з основних елементів управління прибутком.

Список літератури

1. Жигалкевич В. М., Фісенко Е. С. Система управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємства. *Економіка і суспільство*. 2016. №4. С. 145–148.
2. Гаватюк Л.С., Дармограй Н.В., Хімійчук Г.М. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення. *Молодий вчений*. 2016. № 1 (28). С. 40-43.
3. Бабяк Н.Д., Іванюк К. Б. СVP-аналіз: традиційний та управлінський підходи. *Бізнес Інформ*. 2015. № 8. С. 272-276.
4. Машталір Я.П. Конкурентні переваги як основний критерій виходу підприємства на зовнішній ринок. *Економіка: проблеми теорії та практики*. Дніпропетровськ. 2016. № 218. Т. II. С. 475-482.
5. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. К.: КНЕУ, 2014. 540 с.
6. Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. *Економіка та суспільство*. 2016. № 3. С. 189-192.
7. Фінансовий менеджмент: Підручник. За ред. Поддєрьогіна А.М. К.: КНЕУ, 2017.
8. Олешко А. А., Ровнягін О. В. Антикризова політика національних держав у контексті подолання соціально-економічних наслідків covid-19. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7780>.